Política | | Actualitzat el 04/07/2020 a les 16:00

Tercer grau per als líders independentistes

La proposta de les juntes de tractament de Lledoners, Puig de les Basses i Wad-Ras, adoptada per unanimitat, haurà de ser ratificada en els pròxims dies



Els presos, el primer dia de judici al Suprem. | Pool EFE

Les presons de Lledoners, Puig de les Basses i Wad-Ras han proposat concedir el tercer grau penitenciari als presos polítics. El termini acabava la setmana vinent, després de sis mesos des que van ser classificats per primer cop en segon grau. Ara la secretaria de mesures penals, que depèn del Departament de Justícia, té un termini de dos mesos per ratificar la proposta de les juntes de tractament, com fa en la immensa majoria de casos. Així, tot apunta que en els propers dies o setmanes els nou presos independentistes podran començar a accedir als beneficis que permet el tercer grau o règim de semi-llibertat.

En una roda de premsa convocada d'urgència dijous al matí al Departament de Justícia, Armand Calderó, secretari de mesures penals, reinserció i atenció a la víctima, ha explicat que la reunió de les juntes de tractament han començat totes alhora per protegir els treballadors de la Generalitat d'"amenaces o coaccions". Calderó ha denunciat que això ja va passar, fent referència a les amenaces del Tribunal Suprem per evitar que els presos passessin el confinament a casa. Sigui com sigui, aquest cap de setmana encara no s'executarà el tercer grau.

El secretari ha dit que l'execució de la pena no depèn "de cap president ni de cap conseller", que no poden "modificar la sentència". "El problema no és què fan a les presons, sinó que un tribunal els ha enviat a la presó", ha dit, i ha defensat la decisió de les juntes de tractament, que són decisions "tècniques". "Que ningú erri l'adversari: són a la presó per decisió del Tribunal Suprem",

ha reiterat. "Les juntes de tractament no obeeixen cap consigna política", ha remarcat Calderó, que ha recordat també que la competència en Presons ha estat exercida amb èxit per la Generalitat des de fa molts anys.

Calderó ha recordat que els funcionaris, a l'hora de decidir sobre el grau, tenen en compte criteris tècnics i personals de cada intern, i també la part de pena que ja s'ha complert. "No es pot mantenir en un grau inferior algú que pot estar en un grau superior", ha dit el secretari, fent referència a la llei. En aquest sentit, ha admès que la classificació inicial va provocar molt debat entre les juntes. Avui, sis mesos després, les juntes de tractament han proposat el tercer grau per a tots els presos independentistes. "La decisió s'ha pres per unanimitat en tots els casos", ha remarcat Calderó.

La situació dels presos polítics feia previsible la concessió del tercer grau, perquè no són interns conflictius, tenen un entorn social estable, estan plenament inserits a la societat i han tingut fins ara un bon comportament a la presó. Tot i així, és cert que existia el handicap de la durada de les condemnes, d'entre nou i tretze anys de presó. És en aquest punt on previsiblement s'enganxarà la Fiscalia per presentar recurs a la decisió de les juntes de tractament. Si el ministeri fiscal manté el criteri exhibit fins ara amb els permisos dels presos i amb l'article 100.2 del reglament penitenciari, argumentarà que el tercer grau és prematur i no procedeix, tenint en compte que hi ha presos polítics que encara no han complert ni una quarta part de la pena.

En cas que la Fiscalia plantegi recurs, qui haurà de resoldre en primera instància serà el jutjat de vigilància penitenciària, que fins ara ha avalat tots els permisos i l'aplicació del 100.2. Si el jutge ho avala, el ministeri fiscal podrà tornar a recórrer en apel·lació, i en aquest cas entraria en joc el Tribunal Suprem com a tribunal sentenciador. ?Fins ara, l'opció del segon grau amb l'aplicació posterior de l'article 100.2 havia permès esquivar el Suprem i els presos polítics han pogut sortir regularment de la presó per anar a treballar o fer tasques de voluntariat, amb el parèntesi de l'emergència sanitària.

Què implica el tercer grau?

Amb el tercer grau, la vida dels presos canvia. El règim de semi-llibertat permet que els presos només hagin d'anar a dormir a la presó entre diumenge i dijous, i sortir-ne els caps de setmana. A més, en funció de les característiques que tingui el tercer grau dels líders independentistes, se'ls podria canviar de presó i dur-los a un centre amb menys mesures de seguretat, encarat a la reinserció. També hi ha la possibilitat d'aplicar als presos l'article 86.4, que flexibilitza el tercer grau i permet que no hagin de passar pel centre penitenciari, tampoc entre setmana. Aquesta opció, però, difícilment s'aplicaria immediatament.

De la mateixa manera, el règim de semi-llibertat permet fins a 48 permisos l'any, amb set dies seguits de permís com a màxim. Fins ara, els permisos a què podien accedir els presos eren 36 per any i només n'havien gaudit Jordi Sànchez i Jordi Cuixart perquè han complert la quarta part de la pena. Joaquim Forn també la va complir ara fara unes setmanes, però encara no ha sol·licitat cap permís. La resta de presos, començant per Josep Rull, començaran a arribar a la quarta part de la condemna a la tardor, i els últims seran Raül Romeva, Dolors Bassa i Jordi Turull, que no serà fins a mitjans de febrer de l'any vinent quan hauran complert el 25% de les condemnes imposades pel Suprem.